

roči ključke od blagajne. Tolovaj je zvezal Čereta in ga odvedel v sobo pri prodajalni. Nato se je začel zalagati iz blagajne z dragocenostmi, katerih je onesel za 200.000 din ter izginil.

Hitro izsleden. Zgoraj poročamo, kako je bila oplenjena od neznanega moškega sredi poldneva Černetova zlatarska trgovina v Ljubljani v Wolfovi ulici. Že 24. maja zjutraj je prišla policija tolovaja in je dobil Černe vrnjen odvzeti mu zlati zaklad. Drzen rop je izvršil 43 letni Franc Kavčič iz občine Cezanjevec pri Ljutomeru. Prvotno je bil trgovski pomočnik, izučil pa se je tudi za kuharja. Bil je že štirikrat kaznovan radi vlomnih tatvin. Černetovo trgovino je oplenil, ker je bil brezposeln in se je hotel dokopati do denarja.

Prijet pobegli kaznenec. Orožnika sta našla na Prezrenjah pri Podnartu na Gorenjskem na neznanega moškega z velikim nahrbtnikom ter citrami pod pazduho. Kakor hitro je opazil tuje orožnike, jo je ubral v gozd. V hosti je iz strahu pred orožnikom skočil s 15 m visoke skale in takel po strmem pobočju proti Podnartu, kjer so ga zgrabili delavci, ki so gradili vilo. Po aretaciji so dognali, da je padel v roke pravice vlomilec Vladislav Mežek, ki je letos dne

19. aprila pobegnil iz mariborske kaznilnice, v kateri bi bil moral sedeti še dve leti. V nahrbtniku je imel nekaj oblek, perila ter dva para čevljev. Našli so pri njem 800 din gotovine, nekaj prstanov in dve verižici. Prijeti je izvršil par ur pred aretacijo dve tatvine, pri katerih se je založil z obleko in denarjem.

Za dva uboja 15 let ječe. V Murski Soboti se je vršila zadnje dni obravnava proti Ludoviku Potočniku, čevljarškemu pomočniku iz Brezovščaka radi dvojnega uboja. Na povratku od letošnje velikonočne procesije v Ljutomeru je zadel Potočnik na dva mirno proti domu se vračajoča domačina. Potočnik je bil pijan in je izžival na ves glas na korajžo. Maks Prajner je opomnil okajenega razgrajča, naj bo miren, nakar mu je zasadi Potočnik nož v vrat. Ker je presekla Prajnerju žilo odvodnico, je zaboden takoj izkrmel. Napadenemu je priskočil na pomoč njegov prijatelj Mihael Stanjko, katerega je surovina tudi smrtno zabodel. Dvojni ubijalec je bil obsojen na 15 let ječe.

Zborovanje slov. vinogradnikov v Lendavi

V Lendavi, ob vznožju prelepih lendavskih gor, so vinogradniki, člani Vinarskega društva za Slovenijo, imeli krasno uspelo zborovanje. Že v soboto popoldne so se od vseh strani pripeljali številni vinogradniki, ki so prisostvovali tej lepi prireditvi. Na predvečer vinarskega kongresa se je najprej vršil letni občni zbor društva. Predsednik g. Šerbinec je zborovalce najprej pozdravil ter v svojem poročilu omenil, da je Vinarsko društvo v minulem letu imelo polne roke dela ter si je prizadevalo ustreči težnjam našega vinogradnika. Društvo se je zlasti mnogo ukvarjalo z viničarskim redom in drugimi važnimi vprašanji.

Podrobnejše poročilo je podal tajnik društva g. Novak, kmetijski referent iz Maribora. Kakor je iz tajniškega poročila bilo razvidno, si je Vinarsko društvo v minulem letu mnogo prizadevalo, da so se nekatere trdote viničarskega reda omilile v korist vinogradnikom in viničarjem. Vinarsko društvo je sodelovalo pri sestavi osnutka zakona o sadjarstvu in vinogradništvu, ki bi naj bil okvirni, ter pri uredbi o omejitvi zasajanja vinogradov. Za maksimirano trošarino na vino se je društvo dolgo časa potegovalo in nazadnje doseglo svoj cilj. Načelno je Vinarsko društvo še vedno za to, da se trošarina na vino sploh ukine, oziroma, da se vsaj dosežan način pobiranja trošarine ukine in naj se uvede pavšalno pobiranje trošarine. Poleg tega je Vinarsko društvo obravnavalo še

razna druga vprašanja in težkoče, ki danes tarejo slovenskega vinogradnika.

Na občnem zboru je bila sprejeta tudi sprememba pravil, s čemer bo omogočeno vinarskim in kletarskim združenjem s svojimi člani pristopiti k Vinarskemu društvu in bodo imeli iste pravice in dolžnosti kot člani združnic Vinarskega društva. S tem si bo Vinarsko društvo mnogo opomoglo in se bo število članov društva verjetno podvojilo. Velike koristi pa bodo imeli tudi člani vinarskih združenj. Na občnem zboru je bilo tudi predlagano, da bi se list »Naše gorice«, ki prinaša prekoristne nasvete našim vinogradnikom in stane letno samo 20 din, čim bolj razširil.

Na vinarskem kongresu, ki je sledil občnemu zboru, je bila ob navzočnosti uglednih zastopnikov oblasti, vinarskih strokovnjakov in številnega občinstva sprejeta resolucija, v kateri so med drugimi izražene razne želje in zahteve. Slovenski vinogradniki zlasti zahtevajo, naj bo prodaja vina po pridelovalcu naravnost konzumentom trošarine prosta. Prav tako naj bo trošarina prosto vino pri zamenjavi vina z drugimi kmetijskimi pridelki. Z vsemi možnimi javnimi sredstvi naj se podpre in pospeši ustanavljanje kletarskih za drug povsod, kjer je potreba in so dani za to pogoji. Pri zidavi združnih kleti se naj ne stavijo prevelike ovire, ki delovanje mnogo-krat onemogočajo.

Promet z raznimi umetnimi pijačami se naj prepove ali vsaj visoko obdavi. Formal-

Kratke tedenske novice

25 letnico vstopa Italije v svetovno vojno ob strani Francije in Anglije so slavili Italijani dne 24. maja.

Mednarodni poljedelski kongres v Rimu je bil slovesno odprt zadnje dni. Otvoritvi je prisostvoval tudi italijanski kralj s člani vlade. Kongresa se udeležujejo zastopniki devetih držav.

Na poziv angleškega kralja Jurija VI. je bila zadnja nedelja dan molitev za vse angleško svetovno vladarstvo.

V prostovoljni obrambni zbor za zaščito proti sovražnim padalcem in peti koloni se je prijavilo doslej v Angliji 400.000 ljudi.

Zavezniško časopisje navaja v zadnjem času pogostokrat besede rajnega francoskega marsala Focha na smrtni postelji, ki se glasi: »Če bo Francija v nevarnosti, pokličite Weyganda.« Weygand je že prevzel vrhovno poveljstvo nad zavezniško vojsko.

V francoski vojski je bilo 25. maja razrešenih dolžnosti 15 generalov, armijskih in divizijskih poveljnikov.

Zlato Belgije, Švice in Holandske pelje preko mornar »Washington« v Združene ameriške države.

Zupan od Nemcev zasedene belgijske prestolnice Bruselj je na svojem mestu pod pogojem, da bo lahko opravljal mesto po belgijskih zakonih.

Med ofenzivo porabi Nemčija za svoje motorizirane oddelke in letala dnevno 12.000.000 litrov bencina.

Popolnoma izmišljene so vse vesti v tujini, da imata Italija in Nemčija kake namere na škodo balkanskih držav. Italija ima največ razloga, da živi z balkanskimi državami v miru, ker ima z njimi povoljne trgovske sporazume. Vsa ustrahovanja balkanskih držav so pretirana, ker predstavljajo vse pretnje le cilj tuje propagande.

Belgijski ministrski predsednik Pierlot in zunanji minister Spaak sta prispela s člani vlade 27. maja v London.

Francoski ministrski predsednik Reynaud se je pripeljal zadnje nedelje z letalom v London, kjer je imel sestanek z angleškim šefom vlade Churchillom in s člani angleškega vojnega odbora. Nekaj ur za tem se je vrnil z letalom v Pariz.

Sovjetska vojska šteje 12.600.000 kadrovcv in rezervistov. Ako pa vpokliče Rusija vse vojaške obveznike od 19. do 40. leta, poveča stanje vojske na 21 milijonov mož.

Ako sprejme ameriški kongres (parlament) Rooseveltov predlog, bodo imele Zedinjene države v letu dni 50.000 letal in 500 pomorskih vojni enot. Redna vojska bo štela v kadru 280.000 mož, narodna garda pa 300.000 mož.

Sovjetsko-jugoslovanska trgovinska pogodba je odobrena, objavljena je v »Službenih novinah« 25. maja in velja za tri leta.

30 oseb je izvršilo ponesrečen napad proti koncu minulega tedna na Trockega, bivšega voditelja sovjetske politike, ki živi v prognanstvu v Mehiki.

Pesek zdravi rane. Morskemu pesku so namenili novo nalogo. Kakor poročajo iz neke berlinske kirurške klinike, je pripraven za zdravljenje okuženih ran. Gre za drobn morski pesek, ki je suh kakor v naravi in ga spravljajo v lesene zabojce razne velikosti. Ti zaboji so napravljeni tako, da morejo v njih počivati ranjeni udi, ki jih pesek obdaja od vseh strani. Pesek vsrkava izločene rane. Ta vsrkalna sila peska je tako velika, da jemlje tok izločin vsa peščena zrna iz rane s seboj.

Govoreče knjige. Dansko društvo za slepce je začelo po večletnih pripravah izdelovati gramofonske plošče s posnetki danskih književnih del. Plošče bodo dostopne vsem slepcem, v

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

»Kaaaaj?« je zasopel Končnik. Oči so se mu strašno zasvetile, v obraz je postal čisto blede, nosnice so se mu tresle.

Že je vstal. Potisnil je stol od sebe in velel zamolklo:

»Bomo že videli. Zdaj grem domov. — Plačam.«

Nekateri fantje, ki se jim je zdelo norcev preveč, so ga skušali pomiriti.

»Končnik, bodite pametni! — Ne prenaaglite se! — Saj razumete norce! — Saj smo se le šalili. — Ne besede ni res na vsem.«

Toda Končnik se ni dal pregovoriti, odhitel je, sedel na voz in odvihral proti Šentanelu. Ko je prišel do doma, je požvižgal hlapcu, mu vrgel vajeti in oddirjal v hišo.

Tilka, ki je takoj opazila mrke gube na njegovem čelu, se je prestrašila, vendar ga je prijazno pozdravila. Mož ji ni odzdravil, premeril je nekaikrat sobo gor in dol, potem je obstal pred njo in se zadržal:

»Kaj se je zgodilo, medtem ko sem bil zdoma?«

»Kaj bi se naj bilo zgodilo?« je vprašala in prebledela.

5

»Ti ne sprašuj, ampak odgovarjaj! Ti kača, ti nezvesta žena! Priznaj mi, kar si se spozabila!« Zdaj pa je bila žena užaljena. Vzdignila je glavo in odvrnila ostro:

»Vsega si pa tudi ne dam reči, da veš! Jaz nisem nič hudega storila in se nisem nikoli spozabila.«

»Fajmoštra si v hišo povabila!«

»Da, ker je otrok hudo zbolel. Hvala Bogu, zdaj je bolje!«

»In si dala otroka župniku krstiti?«

»Da, ker imam kot mati pravico skrbeti, da mi otrok ne umre brez krsta.«

»Kako pravico si svojo? Otrok je že bil krščen.«

»Da, brezverec ga je krstil in brezverec je slabši od pogana.«

»Kaj? Meni praviš, da sem brezverec?«

»Kdor nikdar v cerkev ne gre in nedelje ne posvečuje, ta ni več kristjan.«

»To ti je fajmošter dotobal, kajne?«

»Fajmošter niso ne besede rekli zoper tebe. Fajmošter so dober gospod.«

»Moj sovražnik je. On me je iz občine izrinil. Ti pa držiš vedno z mojimi sovražniki.«

»S tvojimi prijatelji je težko držati, ker nikjer na svetu prijateljev že nimaš več.«

nosti pri odobritvi prošelj za brezobrestna posojila pri obnovi vinogradov se naj poenostavimo in rešitve pospešijo. Za pobijanje cen modri galici naj se izvedejo svoječasno sprejeti sklepi o osnovanju združne tvornice za

galico. Dirji zajec je preteklo zimo napravil v vinogradih zelo veliko škodo. Vinogradniki se priključujejo akciji sadjarjev ter zahtevajo, da se zajca s spremembo lovskega zakona proglasi za nezaščiteno divjačino.

Vojnih dogodkov ne morete zasledovati brez zemljevida!

Izšla je zopet karta Evrope za 6 din. — Naročite jo v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor—Ptuj!

P o s v e t u

Izredna pooblastila angleške vlade. Dne 22. maja sta sprejela parlament in lordska zbornica novi zakon, ki pooblašča vlado, da izvaja popolno nadzorstvo nad osebami in vsem imetjem v Angliji. Novi zakon razširja polnomočja vladi, ki jih je ta že lani prejela z izrednimi polnomočji. Novi zakon določa, da morajo biti vladi neposredno na razpolago vsi viri, če je to potrebno za narodno obrambo. Vse osebe, njihovo delo in imetje so odslej na razpolago kralju, če je to potrebno za zagotavljanje narodne varnosti, javnega reda, uspešnega nadaljevanja vojne ali dobav, oziroma dela v korist skupnosti. To polnomočje kralju in vladi velja dve leti in obsega tudi Severno Irsko.

Proti izdajalcem v Angliji in Franciji. Takoj za zakonom o izrednih pooblastilih vladi, o katerem poročamo zgoraj, je bil sprejet na Angleškem zakon o smrtni kazni za špijo-

nažo in zakon o smrtni kazni za izdajo. Koj po sprejetju teh zakonov je odredilo notranje ministrstvo aretacijo fašističnih voditeljev Mosleya in Thompsona in še osem drugih odličnikov, na kojih stanovanjih ter na sedežu stranke so našli zelo obremenilno gradivo. Izvedeno je bilo tudi strogo nadzorstvo nad begunci iz Belgije in Holandije, od katerih so jih že več zaprli. Med begunce so se namreč pomešali neki tuji agenti, ki so na ta način prišli v Anglijo. — Na Francoskem je bila aretirana cela vrsta komunistov, ki so delovali proti državi v korist sovražniku. Ugotovljeno je, da je šla komunistična zalega sovražniku na roko celo neposredno na bojiščih.

Francija moli. Sveti oče neprestano opominja katoličane širom sveta, da molijo, naj bi bili dnevi težke preizkušnje človeštva zaradi sedanje vojne kmalu končani ter da bi zopet zasijala človeštvu zaželjena doba miru. V me-

secu maju so se take molitve po želji papeža Pija XII. povsod vršile po katoliškem svetu. Sveti oče upa v učinkovitost teh molitev. Pri sprejemu 4000 romarjev v Vatikanu je izrazil ne samo nado, marveč tudi trdno prepričanje, da sile zlega ne bodo zmagale na svetu. V mesecu maju je tudi bilo veliko italijansko romanje v Padovi, kjer je na grobu sv. Antona molilo preko 300.000 ljudi za mir. Tudi v Franciji se v sedanjih dneh težke preizkušnje za ves narod mnogo, mnogo moli. V Parizu je bila v to svrhu slovesna služba božja, katere se je udeležila ne samo vlada po svojih zastopnikih, marveč tudi predsednik republike Lebrun s soprogo. Usodne izkušnje, ki so jih Francozi zadnje dni doživeli od brezbožniško usmerjenih sinov lastnega naroda, so jih prepričali, česa je sposoben brezbožniški materializem in marksizem. Oči Francije se obračajo navzgor, od koder pričakuje pomoč.

Zelo važno vprašanje je, kako skriti topove pred sovražnimi letalci. Silka nam kaže maskirani top

V vojni se uporablja orožje vseh vrst. Silka nam predstavlja nemški metalec granat na bojišču

Dvojčici Betka in Doroteja Adair v Kansas v Ameriki sta si tako zelo podobni, da ju profesorji ne ločijo

Na poti v šolo! Silka ne bi bila nič posebnega, če ne bi bil ta šolarček — japonski prestolonaslednik

»Tako, tako! Torej si ti tudi sovražna proti meni?«
»Jaz sem proti tebi takšna, kakršen si ti proti meni.«

Pol minute sta oba molčala. Potem se je zopet osorno obregnil:

»Ali si botre tudi povabila?«

»Ne. Saj jih ti k svojemu krstiju tudi nisi,« mu je usekala nazaj.

»Kdo ti je pomagal?«

»Nihče. — Blaž je držal otroka.«

Komaj ji je beseda ušla, se je že kesala; pa nazaj vzeti je ni več mogla.

»Tako, tako,« je zaškrilpal, »tega zariplega mrčnika, ki zmeraj zoper me kaj prede, si vzela za botra!«

Stopil je k vratom, jih odprl in se zadril:

»Blaž! — Blaž! — Blaž!«

Ni trajalo dolgo in Blaž je pricoklal po stopnicah.

»No, kaj pa je?« je vprašal na vrhu.

»Le noter stopi; boš čul, kaj je,« je zarenčal Končnik.

Ko je Blaž stopil v sobo in je vrata za seboj zaprl, je Končnik zarohnel nad njim:

»Mrcina stara, ti si si upal in si mojega otroka...«

»Jaz sem ga prosila,« mu je Tilka segla v besedo, »drugače tega ne bi bil storil.«

»Molči ti zdaj! S teboj bom potem govoril, zdaj imam s tem besedo... Lump, ali meni, da si bo Končnik berača vzel za botra?«

»Hoho,« je vzrožil tudi Blaž. »Tebe še nikoli nisem za kaj prosil. Sem bil prej pri hiši kakor ti in sem si s poštenim delom malo nekaj prihranil, medtem ko so se drugi kar na polno usedli. Sicer pa nisem s to hišo oženjen in lahko...«

»Ne lahko, ampak moraš iz hiše,« mu je gospodar presekala besedo. »Nagnal te bom. Še danes pobaši svoje cape in se mi poberi! Plačam ti za pol leta naprej, da me ne boš mogel zaradi tega osirati.«

»Tisti denar ti pustim, ker sem ti jaz prvi odpovedal.«

»Meni hlapec ne bo nič puščal in dajal. In to ti za slovo še rečem: če je fajmošter tvoje ime v krstne bukve zapisal, ga bo moral izbrisati.«

»Ha, ali misliš, da bi se jaz kaj ponašal, če bi bil s Končnikom v botrinji? Nak, še sram bi me bilo.«

»Sram?« je zavrelo v Končniku. »Zakaj? Povej!«

»Da, po resnici ti bom povedal, da boš vsaj vedel. Tvoj stari oče so bili pošteni, tvoj oče so imeli veljavo, tebe pa nihče nima v časti.«

»Še eno mi zini zoper čast pa boš nekaj doživel!«

prvi vrsti pa tistim, ki so oslepel v starosti, ko se je težko naučiti slepčevske pisave in branja knjig v takšnem tisku. »Govoreče knjige« bodo tem slepcem gotovo olajšale enoličnost dni. Izračunali so, da je mogoče roman 200 strani spraviti na deset plošč. Z državno podporo bodo skušali izdati vsak mesec tri nove »knjige« po deset plošč.

Nove varnostne naprave na železniških prehodih. V Mehiki so se dogajale številne nesreče na železniških prehodih na ta način, da so črede živine ali tudi poedine trmaste živali prepoznale zapuščale tire. Zavoljo tega so uvedli nove varnostne naprave, ki so se dobro obnesle. Na vseh prehodih, kjer se lahko zgodijo takšne nesreče, so

Katoličani — enakopravni na Japonskem

Katoliška vera se je začela v 16. stol. prav lepo razvijati na Japonskem. Njen ustanovitelj je sv. Frančišek Ksaver, ki se je l. 1549. izkrcal na japonskem ozemlju. Število katoličanov je nagloma rastlo. Redovni tovariši sv. Frančiška (jezuiti) so z uspehom širili Kristusov evangelij. Od leta 1587. je začela protiakcija poganov, ki se je kmalu razvijala v najbolj krvavo preganjanje, ki je leta 1637. prenehalo, ker je krščanstvo bilo skoraj popolnoma iztrebljeno. Sredi preteklega stoletja so zopet prišli prvi misijonarji na Japonsko, ki so na svoje začudenje našli mnogo tajnih kristjanov. Misijonsko delo je dobilo večji razmah, ko je leta 1889. u zakonjena verska svoboda. S tem pa še ni doseglo krščanstvo v javnem življenju enakopravnosti z drugimi verami, osobito ne z vladajočima verama: z budizmom, ki je indijskega izvora, in z domačim poganskim šintoizmom (šinto = pot bogov, češčenje narave). Nedavno pa je japonski parlament sprejel zakon, ki je po njem postalo krščanstvo enakovredno budizmu in šintoizmu. Krščanstvo sedaj uživa zaščito zakona. Če kdo kristjana žali v njegovih verskih čustvih, se sme obrniti za pomoč na sodišče. Krščanska društva

so dobila pravico javnega delovanja. Cerkve in cerkvena posestva so prosta davkov. Da je prišlo do enakopravnosti krščanstva na Japonskem, je glavni razlog v delovanju katoličanov. Organizacija in udejstvovanje katoliške dobrodelnosti uživa občudovanje japonskega ljudstva. Katoliškim misijonarjem se najbolj šteje v dobro, ker so prinesli na Japonsko prave kulturne dobrine. V Tokiu, glavnem mestu Japonske, deluje katoliško vseučilišče, ki ga po večini obiskujejo sinovi in hčerke budističnih in šintoističnih družin. Otroci teh družin tudi dajejo glavno število

Žepne svetilke

izdeluje domača tvornica

RUDOLF PASPA

Zagreb, Koturaška 69

učencev katoliških misijonskih šol. Šole, ki jih vodijo katoliške misijonske sestre, veljajo na Japonskem kot najboljši vzgojni zavodi za žensko mladino.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

88 letna mamica umrla. Pri svojem sinu Jožetu v Mariboru je preminula v visoki starosti 88 let gospa Terezija Vračko, vdova po nadučitelju Ivanu Vračku. Rajna je bila rodem od Sv. Lovrenca na Pohorju. V srečnem zakonu je rodila več otrok, od katerih so preživeli blago mamico samo štirje: Jožef, ki je hišni posestnik v Mariboru, drugi je profesor v Celju, tretji trgovec v Celju, hčerka pa je poročena v Ptuj. Iz te družine je bil tudi znani

obmejni borec rajni šentiljski župnik g. Evald. Blagopokojna je bila vzor prave krščanske slovenske matere, ki je žrtvovala vse za najboljšo vzgojo svojih otrok. Zadnja leta svojega življenja je posvetila molitvi. Najboljši materi ostani ohranjen časten in hvaležen spomin!

Turičnikova mama na zadnji poti. Iz šmartna pri Slovenjgradcu smo prejeli: Dne 19. maja smo ob obilnem številu ljudstva spremili Turičnikovo mamo na njivo božjo k Sv. Martinu, Ko-

Na sliki vidimo ženo, hčerko in vnuka najslavnejšega ameriškega iznajditelja rajnega Tom. Edisona

Orjaški kip, ki predstavlja delo, bo krasil vhod letošnje poletne razstave v Njujorku

Nemške čete na potu na Norveško. Vojaštvo, katero je bilo ukrancano, so poučili glede rabe rešilnih pasov

Z orjaškim žerjavom nakladajo na ladjo ogromnega slona za nek živalski vrt v Evropi

postavili telefonske aparate, ki so zvezani z najbližjima čuvajnicama na obeh straneh. Preden stopi gonjač s svojo čredo na progo, mora na obe strani najprej telefonično povprašati, ali je proga prosta in da li ni pričakovati v bližnjem času vlaka. Čuvaji tako zvedo, da prehod ni prost in v najslabšem primeru vlak lahko ustavijo, če prej ne dobe telefonskega obvestila, da na progi ni več črede.

Najvišja visoka šola. V Newyorku so otvorili visoko šolo, ki svoje ime tudi dobesedno zasluži. Imenovali bi jo lahko sploh najvišjo visoko šolo. Ta visoka šola zavzema namreč zgornjih 12 nadstropij popolnoma novega, 75-nadstropnega nebotičnika. Šest dvigal je na-

»Takega človeka, ki se je s cerkvijo in duhovščino spril, ki je s svojo ženo tak in ki svojih otrok ne da krstiti, takega nihče ne spoštuje in prav je, da ga ne.«

»Ti mrha!« je zbesnel Končnik. Ni vedel, kaj počne, z roko je nameril na hlapca.

Tedajci je skočila Tilka med nju in je hotela moža za roko prijeti. Ali roka je že mahnila in, namesto da bi zadela hlapca, je z vso silo plesnila ženi po licu. Tilka je kričnila in se sesedla na stol, z rokami si je zakrila obraz in je bridko zajokala.

Končnika je spreletel po vsem telesu mraz. Bled je bil ko smrt, od groze je bil trd in ni mogel ne besede spregovoriti. Šele ko je hlapec odbrundal iz sobe, se je zopet zganil. »Poberi se!« se je zadržal za starim in zaloputnil vrata za njim. Potem se je usedel na klop in je zastrel predse kakor brez misli. Tišino v sobi je pretresalo ihtenje ženino. Po dolgem molku je stopil k ženi in bruhnil zamolklo iz sebe:

»Po nesreči se je zgodilo — ne morem za to — nisem hotel tebe.«

Ni mu verjela in je še močneje zajokala. — Nekaj pa se je vendar zganilo v njej. Saj je vedela, da svoje nagle jeze ni znal krotiti in da je v jezi večkrat kaj storil, kar je pozneje bridko obžaloval. Žena bi mu ne bila toliko zamerila, ko bi jo bil zdaj lepo za odpustanje prosil. Za tako besedo pa je bil preveč ponosen. Tako

se je žena, ki je bila po svoje tudi ponosna, vdajala svojim srčni bolečini, ki se ji je zdela vse huja in huja. Čez nekaj časa je vstala, roko je držala na oteklo lice in šla v sosedno otroško sobo, ne da bi moža pogledala. Mož je z nagubanim čelom strmel na dvorišče in je nekaj časa preudarjal. Potem je vzel klobuk, odropotal po stopnicah dol in dal spodaj natakariči denar za Blaža. Šel je na dvorišče, požvižgal konjarju, dal spočitega konja zapreči in se je odpeljal po dolini dol, čeprav se je že mračilo.

Ponoči je Končnikovega najmlajšega otroka, ki mu je bilo šele sedem tednov, zopet prišla božjast. Nekajkrat je otročička hudo streslo, potem je revček obležal tih in bled; bil je mrtev, smrt ga je rešila trpljenja. Tilka se je bridko jokala, toda ne toliko zaradi otrokove smrti, ampak bolj zaradi tega, ker se ji je revček smilil, ko je moral v svojem kratkem življenju toliko pretrpeti.

Zdaj je bilo treba vse za pogreb pripraviti; toda očeta ni bilo doma in nihče ni vedel, kam se je odpeljal. Tilka je poslala na vse strani pošto, toda od povsod je prišel glas, da Končnika ni tam. Ko so tri dni zaman čakali, ni bilo drugega, pobiča so morali brez očeta pokopati.

Dva dni po pogrebu se je Končnik vrnil. Bil je bled in truden; v Brezju so mu bili povedali, da mu je sinček umrl.

maj 52 let staro jo je Bog nenadoma poklical k sebi. Sicer je že dalje časa bolehal, a da nas bo tako naglo zapustila, to nihče ni slutil. Bila je nadvse skrbna gospodinja in ravno maja je minulo 16 let, odkar je začela ob strani svojega moža gospodariti na obširnem Turičnikovem veleposstvu. Vedno je bila skromna in naj bi bila vzor vsem kmetijskim gospodinjam sedanjega časa, ko skromnost na kmetih tako pogrešamo. Zapustila je štiri nedorasle hčerkice, katerih vzgoja bo sedaj na moževih ramah. Ti pa, draga mama, ker Te je Bog ravno Marijin mesec vzel k sebi, prosí pri Bogu za svoje hčerkice, da bodo Tvoj zgled posnemale in se vzgojile v prave katoliške, zavedne slovenske mladenke! Bog vsemogočni pa bodi tolažnik vsem žalujočim! — Na sedmini se je nabralo za mariborsko dijaško semenišče 200 din. Vsem Bog povrni!

Vzoren fant umrl pri Sv. Jakobu v Slov. gorah. Pokopali so 24. maja v Banjaluki vojakinovca Rosina Maksa. Bil je naš najvzornejši fant. Vse naše verske in prosvetne organizacije so imele v njem svojega najboljšega in najvztrajnejšega delavca. Kadar smo bili malo dušni, nam je on s svojim vedrim nastopom vili novih moči. Pri vsaki gledališki predstavi je bil on gonilna moč. Težko bomo našli nadomestilo za Tvoje vsestransko delo, dragi Maks! Če v naprej smo se veselili, ko se spet snidemo in nam boš pridobilni izkušnjami, ki jih boš prinesel od vojakov, kazal svetlo pot — sedaj pa niti na Tvoj pogreb nismo mogli. Daleč v bratski zemlji počiva Tvoje mlado neutrudno telo, a Tvoj duh bo bival med nami in nam dajal vedno novih moči v delu za vero in narod, za hišo in dom. Ljubi Bog pa naj tolaži Tvojo hudo preizkušeno mater!

Prilovski stober končal svoje življenje. Iz Prihove poročajo: Vsi smo po dolgi in mučni bolezni pričakovali, pa vendar je za nas še prezgodaj končal svoje življenje v prvi polovici maja prilovski stober Anton Pučnik, p. d. štrauk iz Dobrove v 78. letu starosti. Bil je 30 let — tudi med svetovno vojno — župan nekdanje občine Grušovje, ki je sedaj zedinjena s prilovsko občino. Enako dolgo je bil cerkveni ključar. Tudi je bil načelnik tukajšnje Hranilnice in posojilnice od njenega početka 1908 do 1930, ko je to breme izročil mlajšim močem. Bil je mož globokoveren in skozi in skozi pošten. Dokler je mogel v cerkev priti, ni manjkal nikdar prvi petek in prvo nedeljo pri angelški mizi. V bolezni pa je bil redno vsak prvi petek obhajal na domu. Kot župan je imel skrb za občino in je vedno dejal: »Mi moramo gledati, da ne bo imela stroškov občina.« Za cerkev in cerkvene vinograde je vestno skrbel in bil desna roka g. župniku. Svojih 11 otrok, ki so še vsi živi, je dobro in skrbno vzgojil in vsem preskrbel ugodne življenjske pogoje.

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov na poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejudo dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redje funkcejo črev.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Ko je vprašal, kako je vse prišlo, mu je Tilka kratko povedala. Nič mu ni očitala, pa tudi prijazne besede ni rekla. Ko bi ga bila danes kregala, bi mu ne bilo tako zaletelo, kakor ga je bolelo ženino hladno, tuje vedenje. Misil je, da bo dala beseda besedo in da bo lahko povedal, kje je tako dolgo bil, in se opravičil; tako pa se je spet zakrknil v svoji topi trmi. Ko se je stemnilo, je šel gor na pokopališče in je položil na sinčkov grob šop rož.

Naslednje dni se med Jurijem in Tilko ni prav nič zjasnilo, prej bi rekel, da sta se še bolj zakrknila vsak v svoje misli. Ves šentanel je imel Končnika na jeziku. Vsi so vedeli povedati, da je ženo pretepel, ker je dala otroka župniku krstiti, in da je Blaža, ko je ta hotel Tilko braniti, po pasje nagnal in da mu niti plačal ni, kar mu je bil dolžen. Celo to so pravili, da je bil Končnik tisto noč doma, ko mu je otrok umrl, da pa se je takoj potem odpeljal in se ni hotel oglasiti, da bi se pogrebu izognil in bi mu z župnikom ne bilo treba priti skup. Tilka se je vsem smilila, Juriju pa so po vsej fari obrali vse grehe, kar jih je imel in še več. Kjer koli je koga srečal, vsak ga je pogledal zaničljivo in se je obregnil obenj. Pač je skušal to ponižanje prekositi s svojim prevzetnim prezirom, češ: mar mi je, kaj si vi mislite in govorite! — toda v srcu ga je bolelo in tem bolj ga je peklo, ker si je vtepel v glavo, da je spravila Tilka

ložaje. Bil je povsod mož na svojem mestu. Bog mu obilno poplačaj njegova dobra dela! Velikasten pogreb, ki ga Prihova še ni videla enakega, je pričal, kako je bil rajni priljubljen.

Posestnik žrtev vestnosti v službi za domovino. Iz Makol poročajo: Dne 13. maja se je smrtno ponesrečil Babšek Ivan, posestnik v Mostečnem, in sicer ob priliki orožne vaje. Za binkošti je dobil kratek dopust, da obišče dom in svoje. Radi stroge vestnosti v službi se je v ponedeljek ob dveh popoldne vračal s kolesom proti Mariboru. V strmem klancu navzdol proti Sesteržam se mu je plašč zamotal v prvo kolo, kar je povzročilo, da je strmoglavil vznak na trdo cesto in nezavesten obležal. Takoj so ga prepeljali z avtom v mariborsko bolnišnico. Dobil je hude poškodbe na glavi in drugod. Trpel je strašne bolečine in ga je šele v soboto rešila smrt trpljenja. Truplo so prepeljali na njegov dom in je bil 21. maja veličasten pogreb, kakršni so na deželi redki. Spremljale so ga cele vasi. Ob odprtem grobu je imel domači g. župnik zelo ganljiv govor ter orisal rajnikove dobre lastnosti. Pokojni se je lansko leto poročil in je komaj eno leto živel v srečnem zakonu. Bil je zelo dober in skrben gospodar, povsod priljubljen, miroljubnega značaja. Kot fant je bil vedno katoliško in narodno zaveden ter tak tudi kot mož. Bodi mu zemljica lahka in na svidenje nad zvezdami!

Smrt mladeniča v cvetu mladosti na Frankolovem pri Celju. V petek, 17. maja, so premilo zapeli frankolovski zvonovi in s tem naznanili prebridko vest, da je odšel v večnost priljubljeni 18letni Franc Skoberne, sin ugledne katoliške družine. Dolgi šest mesecev je ležal v ljubljanski bolnišnici, bil dvakrat operiran na ledvicah in je pretrpel strašne bolečine. Vse trp-

ljenje pa je prenašal z vdano potrpežljivostjo, da so ga zdravniki in usmiljenke občudovale. Vedno je upal, da bo ozdravil, saj je bil šele v cvetu mladosti. Ker se je njegova bolezen vedno slabšala, so ga prepeljali na njegov dom. Vdan v voljo božjo, skrbno pripravljen za pot v večnost, je izdihnil svojo blago dušo v naročju svoje dobre mamice, v navzočnosti skrbnega očeta, ljubljenih bratov in sester. Njegov pogreb v nedeljo, 19. maja, je pričal, kako je rajnega Francija vsak, ki ga je poznal, pristrčno ljubil. Cerkveni pevski zbor je na domu zapel žalostinko »Vigred se povrne«, ob grobu pa »Ob gomili«. — Dragi Franci, počivaj v miru in večna luč naj Ti svetli! — Žalujočim staršem, bratom in sestram naše sožalje!

Vzorna žena umrla. Žalostno so zapeli zvonovi v Galiciji pri Celju ter naznanjali žalostno vest, da je v Hramšah mirno v Gospodu zaspala blaga žena in gospodinja Ana Lešnik ali pod splošnim imenom znana »Grilova teta«. Dolgo je bila priklenjena na bolniško posteljo. Huda bolezen, srčna vodenika, jo je dolgo časa trpinčila, dokler ji ni bela žena pretrgala niti življenja v starosti 61 let. Rajno Grilovo teto bi si naj vzele za zgled vse naše mlade gospodinjice. V življenju se je držala gesla »moli in delaj«. Bila je zelo varčna in skrbna gospodinja, kakršnih je dandanes zelo malo. Bila je tudi velika dobrotnica cerkve in naših društev. Če se je kaj pobiralo za društvo, je vedno rade volje ustregla. Na zadnji poti jo je spremlila velika množica ljudstva od blizu in daleč, kar je dokazalo, kako je bila rajna priljubljena. V slovo ji je zaigrala godba Prosvetnega društva. — Draga tetka, počivajte v miru in večni Bog naj Vam bo plačnik za vsa dobra dela! — Žalujočim ostalim naše sožalje!

Opozorilo vinogradnikom radi škropljenja

Banovinski vinarski in sadjarski zavod v Mariboru opozarja vse vinogradnike, da se je prva infekcija peronosporne izvršila v letošnjem letu 4. maja povsod tam, kjer je bilo ta dan listje že dovolj razvito, ker je 4. maja bilo izredno toplo in je tudi ponoči na 4. maj padel obilen dež.

Ako bi bilo letošnje vreme toplo skozi ves maj, kakor je bilo to v začetku maja, bi se moralo prvo škropljenje izvršiti že tik pred 20. majem. Radi hladnega letošnjega vremena pa je razvoj peronospore v listju bolj počasen. Izbruh peronospore bo letos sledil takoj, ko bo padel prvi večji dež in ko bo minimalna nočna toplota dosegla temperaturo nad 13 stopinj Celzija.

Radi pomanjkanja delovnih moči in radi visoke cene galici, kakor tudi radi slabega nastanka v vinogradih je potrebno prav posebno letos polagati veliko pažnjo na pravočasno prvo škropljenje vinogradov. Radi tega se opozarjajo vsi vinogradniki, da pazno sle-

dijo radijskim in dnevnim poročilom, ki bodo točno opozarjala vinogradnike na pravočasno škropljenje v vinogradih. Priporoča se radijskim poslušalcem, da obvestijo o pravočasnem škropljenju vinogradov tudi svoje bližnje sosedes.

Predvidoma bo prvo škropljenje v letošnjem letu šele v začetku junija, vsekakor pa takoj, čim bi nastopilo toplo vreme s obilnim dežjem.

Banovinski vinarski in sadjarski zavod v Mariboru opozarja vse vinogradnike, da radi navala toplega in južnega vremena izvršijo prvo škropljenje proti peronospori na vinski trti z 1% galico takoj!

Sovražno stališče do države nam samim največ škoduje.

Dr. Jože Jeraj v knjigi »Slovenci in Jugoslavija«, ki se dobi v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj za 2 din.

vse marnje čez njega med ljudi. Nazadnje pa je prišlo še nekaj, kar je Jurija do kraja nagnalo.

Šentanelški župnik je menil, da je kot dušni pastir dolžen, Končnika še enkrat poučiti in posvariti. Govoriti ni mogel z njim, ker mu je Končnik zadnjič pokazal vrata; zato mu je pisal. V pismu ga je s prijazno, pa vendar resno besedo opomnil, kako pohujšanje daje fari. S tem, da ne pride več v cerkev, se sam loči iz občestva otrok božjih. Na kraju ga je rotli in pristrčno prosil, naj se vendar spreobrne in naj postane vnet kristjan, dober oče in pošten gospodar. Le tako bo postal vreden sreče v družini in božjega blagoslova pa tudi ljudje ga bodo zopet spoštovali.

Najsi je župnik še tako dobro mislil s tem pismom, pri Končniku je bil ogenj v strehi. Medtem ko je pismo bral, je bil hip ves rdeč, hip nato bleđ. Škripal je z zobmi, vrgel pismo na tla in ga pomancal, potem pa spet pobral in bral drugič in tretjič. Vedno znova so mu obisele oči na besedah »pošten gospodar« in »ljudje ga bodo zopet spoštovali«... torej v župnikovih očeh ni pošten, ljudje ga ne spoštoujejo, za župnikom naj leti pa si bo poštenje in čast pridobil. Ne, tu se je gospod ušel! Za svojo čast si skrbi Končnik sam; kaj pa ljudje o njem sodijo, to mu je toliko mar ko lanski sneg...

(Dalje sledi)

menjenih samo za 5000 dijakov, s katerimi računata to vseučilišče. Seveda jim je na razpolago še ostali moderni komfort, a vse skupaj je veljalo malenkost 3 in pol milijona dolarjev.

Največje evropsko letališče, v Magliani, kakšnih 100 km jugozapadno od Rima in blizu prostora bodoče rimske svetovne razstave, so začeli graditi letališče za kopna in povodna letala. Letališče bodo dogradili 1942 in bo največje v Evropi. Zvezano bo z vrtilnim mostom preko Tibere z razstaviščem.

Ogromen kanal Dnjeper—Njemen so začeli kopati sovjeti. 30.000 delavcev je na poslu, pri Chlonimu na bishem Poljskem so zastavili lopate za prekop, ki bo dolg 500 km.